

7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

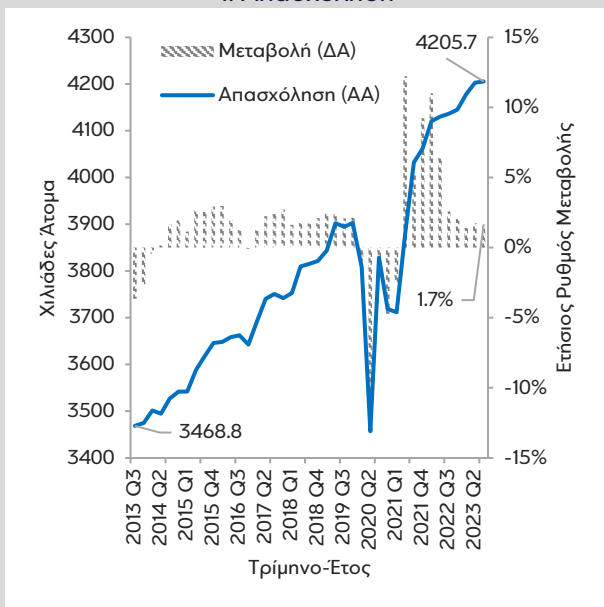
16 Νοεμβρίου 2023, Τεύχος 483

Αύξηση της απασχόλησης και μείωση του ποσοστού ανεργίας στο 9μηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2023 - Σημαντικές προκλήσεις στο μέλλον

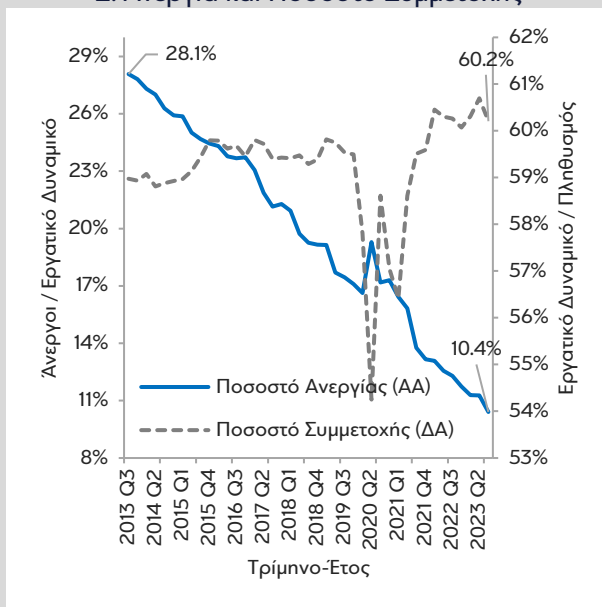
Σύμφωνα με τη μηνιαία έρευνα εργατικού δυναμικού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), ο αριθμός των απασχολούμενων ατόμων στην Ελλάδα το γ' τρίμηνο 2023 διαμορφώθηκε στα 4.205,7 χιλ. άτομα (εποχικά διορθωμένα στοιχεία), ενισχυμένος κατά 0,1% σε τριμηνιαία βάση και κατά 1,7% σε ετήσια βάση (βλέπε Σχήμα 1.1). Στο σύνολο του 9μηνου Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2023, ο ετήσιος ρυθμός αύξησης της απασχόλησης επιβραδύνθηκε στο 1,6% από 6,6% την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι, αντανακλώντας την εν εξελίξει μείωση του ρυθμού ανόδου της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας σε σύγκριση με την μεταπανδημική απότομη ανάκαμψη της διατίας 2021-2022. Εντούτοις, για πολλοστή χρονιά την τελευταία δεκαετία, η συνεισφορά του παραγωγικού συντελεστή της εργασίας στον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης αναμένεται να είναι θετική και σημαντική. Η αντίστοιχη συνεισφορά του παραγωγικού συντελεστή του φυσικού κεφαλαίου προσδοκάται ότι θα είναι και αυτή θετική το 2023, καθότι προβλέπεται ότι οι επενδύσεις παγίων για πρώτη φορά μετά το 2009 θα ξεπεράσουν τις αποσβέσεις, δηλαδή θα αυξηθεί το φυσικό κεφάλαιο της οικονομίας.

Σχήμα 1: Ελλάδα – Ποσοστό Ανεργίας, Ποσοστό Συμμετοχής του Πληθυσμού στο Εργατικό Δυναμικό και Απασχόληση (μηνιαία έρευνα εργατικού δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

1. Απασχόληση

2. Ανεργία και Ποσοστό Συμμετοχής

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

Σημείωση: 1. ως AA ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό, 2. οι τριμηνιαίες παρατηρήσεις έχουν υπολογιστεί ως μέσο όρος 3 μηνών.

Συγγραφείς

Στυλιανός Γ. Γώγος
Ερευνητής Οικονομολόγος, PhD
sgogos@eurobank.gr

Σε ό,τι αφορά τον λόγο των ανέργων προς το εργατικό δυναμικό, δηλαδή το ποσοστό ανεργίας, καταγράφηκε απότομη μείωση στο 10,4% το γ' τρίμηνο 2023 από 11,3% το β' τρίμηνο 2023. Η εν λόγω συρρίκνωση δεν προήλθε από ισχυρή αύξηση της απασχόλησης -ο αριθμός των απασχολούμενων ατόμων αυξήθηκε οριακά στα 4.205,7 χιλ. άτομα από 4202,9 χιλ. άτομα το β' τρίμηνο 2023- αλλά από ισχυρή μείωση του αριθμού των ανέργων κατά 45,2 χιλ. άτομα (-8,5%), μείωση που αποτυπώθηκε στη συρρίκνωση του εργατικού δυναμικού κατά 42,4 χιλ. άτομα το γ' τρίμηνο 2023. Παρά ταύτα, στο σύνολο του 9μηνου Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2023, η ετήσια συρρίκνωση του ποσοστού ανεργίας στο 11,0% από 12,6% το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι αντανακλάται τόσο στη μείωση του αριθμού των ανέργων (-79,7 χιλ. άτομα, -13,3%) όσο και στην αύξηση του αριθμού των απασχολούμενων (+66,4 χιλ. άτομα, +1,6%), με το εργατικό δυναμικό να συρρικνώνεται σε ετήσια βάση κατά 13,4 χιλ. άτομα ή 0,3%, δηλαδή με έναν ρυθμό ελαφρώς χαμηλότερο σε σύγκριση με την προ πανδημίας τάση. Τέλος, το ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό, ήτοι το ποσοστό των ατόμων στον πληθυσμό που εργάζονται ή δεν εργάζονται αλλά αναζητούν απασχόληση (βλέπε Σχήμα 1.2), διαμορφώθηκε στο 60,4% το 9μηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2023 από 60,3% το 9μηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2022 και 59,7% το 9μηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2019 (προ πανδημίας επίπεδα).

Λαμβάνοντας υπόψιν την ταυτότητα,

$$Y \equiv N * (LF/N) * (E/LF) * (Y/E) \quad (1)$$

όπου Y το πραγματικό ΑΕΠ, N ο πληθυσμός, LF/N το ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό (LF), E/LF το ποσοστό της απασχόλησης (E) στο εργατικό δυναμικό, μεταβλητή που ισούται με 1-Ur, όπου Ur το ποσοστό ανεργίας, και Y/E το πραγματικό ΑΕΠ ανά απασχολούμενο, μεταβλητή που ορίζεται ως παραγωγικότητα της εργασίας σε όρους απασχολούμενων ατόμων, προκύπτουν τα παρακάτω συμπεράσματα αναφορικά με τη συνεισφορά των προαναφερθέντων μακροοικονομικών μεταβλητών της αγοράς εργασίας στον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας:

1. Η τρέχουσα μείωση του πληθυσμού (-0,4% σε ετήσια βάση το 9μηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2023), η οποία ασκεί αρνητικές επιδράσεις στο ΑΕΠ καθότι συρρικνώνονται οι διαθέσιμοι πόροι του παραγωγικού συντελεστή της εργασίας, δύναται να επιβραδυνθεί βραχυχρόνια μέσω της αντιστροφής της καθαρής εκροής ανθρώπινου κεφαλαίου (brain drain) σε καθαρή εισροή ανθρώπινου κεφαλαίου (brain gain) με ευεργετικές συνέπειες και στη συνιστώσα της παραγωγικότητας της εργασίας.

2. Η αύξηση του ποσοστού συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό (π.χ. μέσω αύξησης της συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό των γυναικών και των νέων) και η περαιτέρω μείωση του ποσοστού ανεργίας, η οποία ωστόσο θα πρέπει να συνοδεύεται και από μείωση του φυσικού ποσοστού ανεργίας (δομική ανεργία) έτσι ώστε να μην δημιουργηθούν έντονες πληθωριστικές πιέσεις, μεσοπρόθεσμα δύναται να αντισταθμίσουν τις επιπτώσεις στο ΑΕΠ από τη μείωση του πληθυσμού. Αυτό δείχνει ότι για κάποια χρόνια, όχι για πολλά, ο παραγωγικός συντελεστής της εργασίας στην Ελλάδα δύναται να έχει θετική συνεισφορά στον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης, καθότι υπάρχουν δυνατότητες για περαιτέρω αύξηση του ποσοστού συμμετοχής του εργατικού

δυναμικού στον πληθυσμό (υπολείπεται σε σχέση με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης) και περαιτέρω μείωση του ποσοστού ανεργίας (υπερβαίνει τον μέσο όρο της Ευρωζώνης) μέσω των κατάλληλων πολιτικών, κυρίως στο πεδίο των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων.

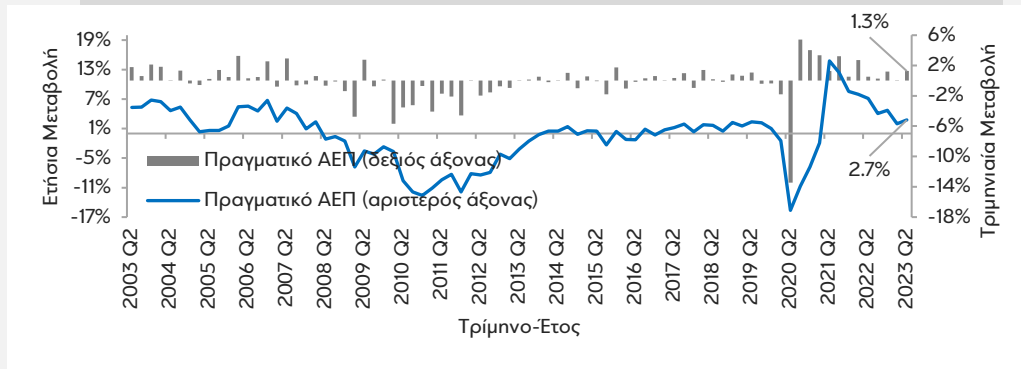
3. Μακροχρόνια η επίδοση της Ελλάδας στο πεδίο της οικονομίας (και όχι μόνο) αντιμετωπίζει σημαντικούς περιορισμούς από το τρέχον δημογραφικό πρόβλημα (υπογεννητικότητα και γήρανση του πληθυσμού) το οποίο ασκεί αρνητικές επιδράσεις στον δυναμικό ρυθμό μεγέθυνσης. Ο ρυθμός μεταβολής της απασχόλησης έλκεται από τον ρυθμό μεταβολής του πληθυσμού και μακροχρόνια ισούται με αυτόν. Απαιτείται σήμερα να εφαρμοστούν οι κατάλληλες πολιτικές (π.χ. κίνητρα για την αύξηση του ρυθμού των γεννήσεων) έτσι ώστε το πρόβλημα να αμβλυνθεί στο μέλλον. Τέλος, όταν εξαντληθούν οι θετικές επιδράσεις στον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης από την αύξηση της συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό και από τη μείωση του ποσοστού ανεργίας, ο μόνος παράγοντας που δύναται να αντισταθμίσει τις οικονομικές επιπτώσεις του τρέχοντος δημογραφικού προβλήματος είναι η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας. Η εν λόγω συνιστώσα δύναται να έχει θετική συνεισφορά στον ρυθμό μεγέθυνσης και στη μεσοπρόθεσμη περίοδο, καθότι υπάρχουν σημαντικά περιθώρια ενίσχυσης των επενδύσεων ιδιαίτερα σε παραγωγικούς τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας, βελτίωσης της ποιότητας των θεσμών και υιοθέτησης νέων τεχνολογιών, δηλαδή παραγόντων που αυξάνουν την παραγωγικότητα της εργασίας.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 2^ο τρίμηνο 2023 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +2,7% YoY (+2,0% YoY το Q1 2023 και +7,1% YoY το Q2 2022) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν +1,3% QoQ (0,0% QoQ το Q1 2023 και +0,5% QoQ το Q2 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαΐ-2023: 2023 +2,4%, 2024 +1,9%

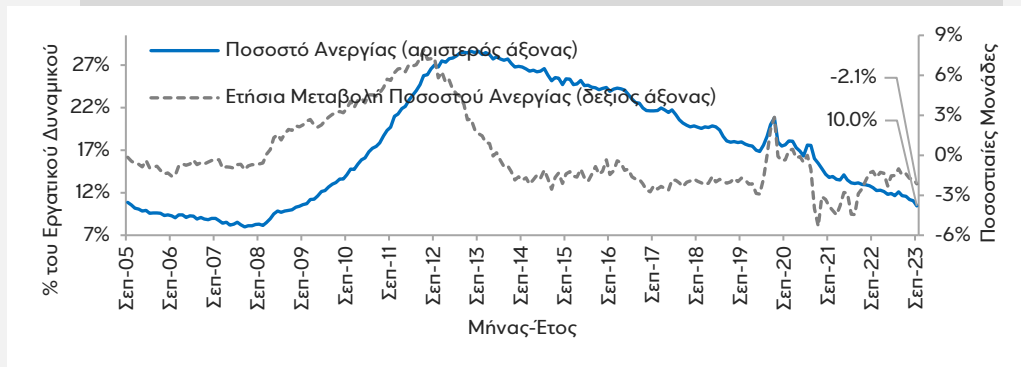
ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: Q2 2003–Q2 2023
 Στοιχεία: τριμηνιαία
 Μέσος Όρος: -0,2%
 Διάμεσος: +0,6%
 Μέγιστο: +14,8% (Q2 2021)
 Ελάχιστο: -15,6% (Q2 2020)
 Δημοσίευση: 6/9/2023 (προσωρινά στοιχεία)
 Επόμενη: 6/12/2023

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Σεπτέμβριο 2023 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 10,0% (10,6% τον Αύγουστο 2023 και 12,1% τον Σεπτέμβριο 2022) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 11,2% (11,4% τον Αύγουστο 2023 και 12,8% τον Σεπτέμβριο 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαΐ-2023: 2023 12,2%, 2024 11,8%

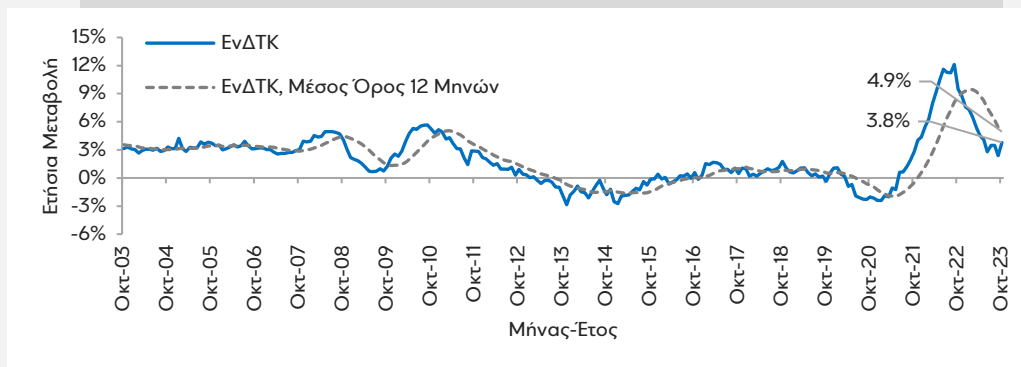
Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 9/2005-9/2023
 Στοιχεία: μηνιαία
 Μέσος Όρος: 17,1%
 Διάμεσος: 17,1%
 Μέγιστο: 28,1% (7/2013)
 Ελάχιστο: 7,5% (5/2008)
 ΑΑ = αριστερός άξονας
 ΔΑ = δεξιός άξονας
 ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.,
 Δημοσίευση: 3/11/2023
 Επομ. δημ.: 30/11/2023

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Οκτώβριο 2023 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +3,8% YoY (+2,4% YoY τον Σεπτέμβριο 2023 και +9,5% YoY τον Οκτώβριο 2022)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν 4,9% YoY (5,4% YoY τον Σεπτέμβριο 2023 και 8,6% YoY τον Οκτώβριο 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαΐ-2023: 2023 +4,2%, 2024 +2,4%

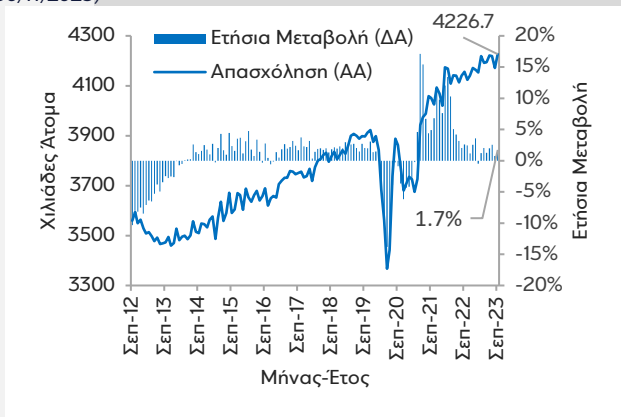
ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 10/2003-10/2023
 Στοιχεία: μηνιαία
 Μέσος Όρος: +2,0%
 Διάμεσος: +1,6%
 Μέγιστο: +12,1% (9/2022)
 Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)
 Δημοσίευση: 10/11/2023
 Επομ. δημ.: 8/12/2023

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας και Προσδοκιών της Ελληνικής Οικονομίας

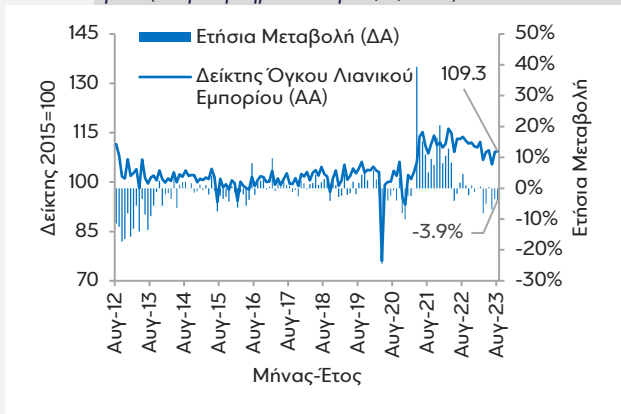
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +1,7% YoY τον Σεπ-23 από +0,7% YoY τον Αυγ-23, +1,7% YoY την περίοδο Οκτ-22 – Σεπ-23 (12Μ) από +7,3% YoY την περίοδο Οκτ-21 – Σεπ-22 (επόμενη δημοσίευση: 30/11/2023)

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 106,4 ΜΔ τον Οκτ-23, -1,3 ΜΔ MoM και +7,1 ΜΔ YoY τον Οκτ-23 από -3,3 ΜΔ MoM και +1,7 ΜΔ YoY τον Σεπ-23 (επόμενη δημοσίευση: 29/11/2023)

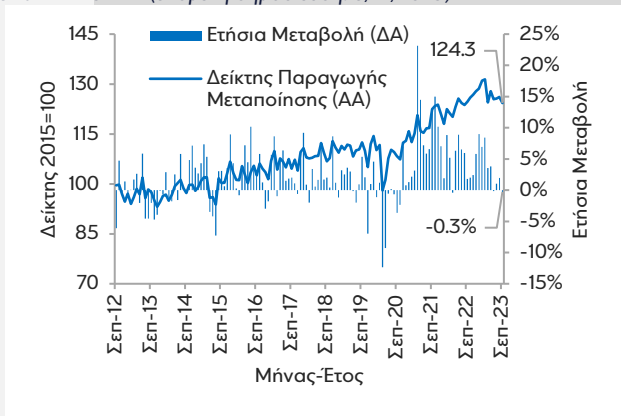
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: +0,2% MoM και -3,9% YoY τον Αυγ-23 από +3,6% MoM και -3,4% YoY τον Αυγ-23, -2,4% YoY την περίοδο Σεπ-22 – Αυγ-23 (12Μ) από +7,5% YoY την περίοδο Σεπ-21 – Αυγ-22 (επόμενη δημοσίευση: 30/11/2023)

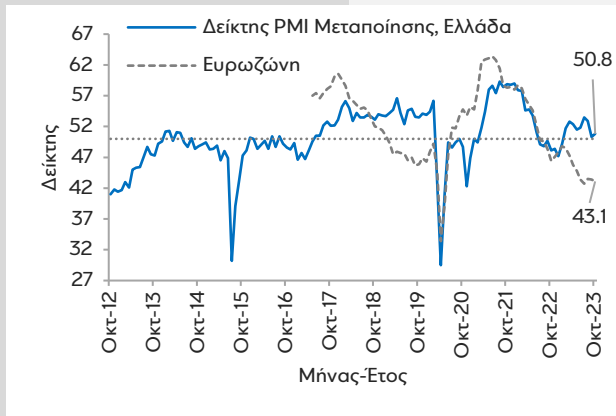
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -44,7 ΜΔ τον Οκτ-23, +0,3 ΜΔ MoM και +13,2 ΜΔ YoY τον Οκτ-23 από -9,6 ΜΔ MoM και +6,2 ΜΔ YoY τον Σεπ-23 (επόμενη δημοσίευση: 29/11/2023)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: -1,5% MoM και -0,3% YoY τον Σεπ-23 από +0,4% MoM και +2,0% YoY τον Αυγ-23, +3,7% YoY την περίοδο Οκτ-22 – Σεπ-23 (12Μ) από +6,3% YoY την περίοδο Οκτ-21 – Σεπ-22 (επόμενη δημοσίευση: 8/12/2023)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 50,8 ΜΔ τον Οκτ-23, +0,5 ΜΔ MoM και +2,7 ΜΔ YoY τον Οκτ-23 από -2,6 ΜΔ MoM και +0,6 ΜΔ YoY τον Σεπ-23 (επόμενη δημοσίευση: 1/12/2023)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), S&P Global, Eurobank Research.

Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη, ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα, και ως ΑΑ και ΔΑ τον αριθμητικό και τον κάθετο άξονα αντίστοιχα.

Πίνακας Α3: Βασικά Μακροοικονομικά - Μικροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Μεταβλητές	Στοιχ.	Πηγή	Μέτρηση	Εποχ. Διόρθ.	Τελευταία Παρατήρηση	Παρατήρηση		Παρατηρήσεις Παρελθόντων Ετών								
						Προηγούμενης Περιόδου	2021	2020	2019	2018	2017					
Βασική Επισκόπηση																
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	y	(1), (7)	% YoY	-	5.6%	2022	8.4%	2021	-9.3%	2020	1.9%	2019	1.7%	2018	1.1%	2017
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις	-	190.7		180.6		166.7		183.8		180.4		177.4	
Ονομαστικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις	-	206.6		181.5		165.0		183.3		179.6		176.9	
Ποσοστό Ανεργίας			%	-	12.4%		14.8%		17.6%		17.9%		19.8%		21.8%	
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			% YoY	-	9.3%		0.6%		-1.3%		0.5%		0.8%		1.1%	
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος			% YoY	-	8.1%		1.3%		-0.9%		0.2%		-0.2%		0.3%	
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	q		% YoY	Ναι	2.7%	2023 Q2	2.0%	2023 Q1	7.1%	2022 Q2	14.8%	2021 Q2	-15.6%	2020 Q2	2.4%	2019 Q2
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			% QoQ	Ναι	1.3%		0.0%		0.5%		1.3%		-15.4%		1.1%	
Ποσοστό Ανεργίας	m		% YoY	Ναι	10.0%	Σεπ-23	10.6%	Αυγ-23	12.1%	Σεπ-22	13.3%	Σεπ-21	17.1%	Σεπ-20	17.5%	Σεπ-19
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			% YoY	-	3.8%	Οκτ-23	2.4%	Σεπ-23	9.5%	Οκτ-22	2.8%	Οκτ-21	-2.0%	Οκτ-20	-0.3%	Οκτ-19
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	q		% YoY	Ναι	5.4%	2023 Q2	4.9%	2023 Q1	7.6%	2022 Q2	0.7%	2021 Q2	-1.1%	2020 Q2	0.8%	2019 Q2
Σύνολο Πραγμ. Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος																
Πραγμ. Ιδιωτική Καταναλ. (Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ)	q	(1), (7)	% YoY	Ναι	3.2%	2023 Q2	2.5%	2023 Q1	8.8%	2022 Q2	13.6%	2021 Q2	-14.2%	2020 Q2	0.8%	2019 Q2
Πραγμ. Δημόσια Καταναλωση			% YoY	Ναι	-1.4%		2.1%		0.1%		4.0%		-2.0%		6.8%	
Πραγμ. Επενδύσεις Παγίων (Ιδιωτικές και Δημόσιες)			% YoY	Ναι	7.9%		8.2%		1.5%		20.7%		-0.8%		-16.4%	
Πραγμ. Εξαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			% YoY	Ναι	0.1%		7.1%		12.4%		25.1%		-29.0%		11.8%	
Πραγμ. Εισαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			% YoY	Ναι	0.6%		5.2%		14.6%		25.6%		-15.7%		2.9%	
Αποτελεσματικότητα																
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά απασχολούμενο)	q	(4), (7)	% YoY	Ναι	1.8%	2023 Q2	1.0%	2023 Q1	2.0%	2022 Q2	11.3%	2021 Q2	-12.3%	2020 Q2	-0.4%	2019 Q2
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)			% YoY	Ναι	0.6%		-0.1%		2.3%		-13.5%		15.0%		1.5%	
Άγορα Εργασίας																
Απασχολούμενοι	m	(1), (7)	χιλ. άτομα	Ναι	4226.7	Σεπ-23	4171.5	Αυγ-23	4156.0	Σεπ-22	4051.4	Σεπ-21	3862.2	Σεπ-20	3897.5	Σεπ-19
Ανεργοί			χιλ. άτομα	Ναι	467.8		492.4		572.0		621.7		798.8		824.9	
Εργατικό Δυναμικό			χιλ. άτομα	Ναι	4694.5		4663.9		4728.0		4673.1		4661.0		4722.4	
Μη Ενεργός Πληθυσμός			χιλ. άτομα	Ναι	3100.1		3133.0		3095.9		3183.9		3227.3		3198.9	
Άγορα Ακινήτων																
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	q	(2), (7)	% YoY	Όχι	14.0%	2023 Q2	15.0%	2023 Q1	10.9%	2022 Q2	6.9%	2021 Q2	4.3%	2020 Q2	7.6%	2019 Q2
Βιομηχανία και Εμπόριο																
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI)	m	(5), (7)	ΜΔ	Ναι	50.8	Οκτ-23	50.3	Σεπ-23	48.1	Οκτ-22	58.9	Οκτ-21	48.7	Οκτ-20	53.5	Οκτ-19
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής	(1), (7)		% YoY	Ναι	0.2%	Σεπ-23	-1.6%	Αυγ-23	5.3%	Σεπ-22	9.8%	Σεπ-21	-2.9%	Σεπ-20	0.0%	Σεπ-19
Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο			% YoY	Ναι	-3.9%	Αυγ-23	-3.4%	Ιουλ-23	4.7%	Αυγ-22	5.1%	Αυγ-21	-0.7%	Αυγ-20	1.7%	Αυγ-19
Εξωτερικές Τομέας																
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	Σ12m € δις	Όχι	-17.0	Αυγ-23	-17.0	Ιουλ-23	-17.5	Αυγ-22	-8.9	Αυγ-21	-9.6	Αυγ-20	-4.3	Αυγ-19
A. Ισοζύγιο Αγαθών (Α1+Α2+Α3)			Σ12m € δις	Όχι	-35.5		-35.5		-36.1		-21.6		-20.0		-23.5	
A1. Καυσιμίων			Σ12m € δις	Όχι	-10.4		-10.9		-10.4		-3.6		-4.1		-5.4	
A2. Πλοίων			Σ12m € δις	Όχι	-0.2		-0.3		-0.1		0.0		-0.1		-0.3	
A3. Χωρίς Καύσιμα και Πλοία			Σ12m € δις	Όχι	-24.8		-24.4		-25.6		-17.9		-15.7		-17.7	
B. Ισοζύγιο Υπηρεσιών (B1+B2+B3)			Σ12m € δις	Όχι	20.8		20.5		19.0		10.6		10.5		21.0	
B1. Ταξιδιωτικό			Σ12m € δις	Όχι	17.3		17.2		14.8		7.4		6.2		15.1	
B2. Μεταφορών			Σ12m € δις	Όχι	3.1		3.1		4.3		3.4		4.7		6.0	
B3. Λοιπών Υπηρεσιών			Σ12m € δις	Όχι	0.4		0.3		-0.1		-0.2		-0.4		-0.2	
Γ. Ισοζύγιο Πρωτογενών Εισοδημάτων (Γ1+Γ2+Γ3)			Σ12m € δις	Όχι	-3.0		-2.7		-0.7		0.8		-0.8		-1.8	
Γ1. Αμοιβών και Μισθών			Σ12m € δις	Όχι	-1.2		-1.2		-1.2		-1.0		-1.2		-1.2	
Γ2. Τόκων, Μεριμάτων και Κερδών			Σ12m € δις	Όχι	-4.9		-4.8		-1.9		-1.0		-2.4		-3.1	
Γ3. Λοιπών Πρωτογενών Εισοδημάτων			Σ12m € δις	Όχι	3.1		3.2		2.4		2.8		2.8		2.5	
Δ. Ισοζύγιο Δευτερογενών Εισοδημάτων (Δ1+Δ2)			Σ12m € δις	Όχι	0.7		0.7		0.3		1.4		0.6		-0.1	
Δ1. Γενικής Κυβέρνησης			Σ12m € δις	Όχι	0.2		0.2		0.2		1.3		0.7		-0.2	
Δ2. Λοιπών Τομέων			Σ12m € δις	Όχι	0.4		0.5		0.1		0.0		-0.1		0.2	
Δημοσιονομικά Στοιχεία (Γενική Κυβέρνηση)																
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ	y	(1), (7)	%	-	-2.4%	2022	-7.0%	2021	-9.7%	2020	0.9%	2019	0.9%	2018	0.8%	2017
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%	-	0.1%		-4.5%		-6.7%		3.9%		4.3%		3.9%	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%	-	171.4%		194.8%		206.5%		180.6%		186.4%		179.5%	
Επίτοκα Αναφοράς Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας																
Διακόλληση Αποδοχής Καταθέσεων	-	(2), (7)	%	-	4.00%	20/9/23	3.75%	2/8/23	3.50%	21/6/23	3.25%	10/5/23	3.00%	22/3/23	2.50%	8/2/23
Δημοπρασίες Σταθερού Επιτοκίου			%	-	4.50%		4.25%		4.00%		3.75%		3.50%		3.00%	
Διακόλληση Οριακής Χρηματοδότησης			%	-	4.75%		4.50%		4.25%		4.00%		3.75%		3.25%	
Τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου και Τραπεζικά Επίτοκα																
Απόδοση Τίτλων Ελληνικού Δημοσίου (10 έτη), Τέλος Περιόδου	m	(6), (7)	%	-	4.16%	Οκτ-23	4.36%	Σεπ-23	4.59%	Οκτ-22	1.34%	Οκτ-21	0.94%	Οκτ-20	1.17%	Οκτ-19
Διαφορά Απόδοσεων Ελλάδα-Γερμανία (10 έτη), Τέλος Περιόδου			ΜΒ	-	135.3		152.4		244.0		143.2		156.8		157.5	
Τραπεζικό Μέσο Επίτοκο Καταθέσεων (νέων)	(2), (7)		%	-	0.43%	Σεπ-23	0.39%	Αυγ-23	0.04%	Σεπ-22	0.05%	Σεπ-21	0.11%	Σεπ-20	0.23%	Σεπ-19
Τραπεζικό Μέσο Επίτοκο Δανείων (νέων)			%	-	6.15%		6.35%		4.60%		3.77%		3.92%		4.59%	
Χρηματοδότηση																
Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	€ δις	Όχι	146.0	Σεπ-23	144.1	Αυγ-23	142.9	Σεπ-22	152.2	Σεπ-21	171.9	Σεπ-20	175.2	Σεπ-19
A. Γενική Κυβέρνηση			€ δις	Όχι	32.8		32.5		29.2		33.6		24.8		18.3	
B. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	71.5		69.8		69.9		65.6		73.9		74.7	
Γ. Ιδιώτες και ΙΜΚΙ			€ δις	Όχι	37.2		37.2		38.9		47.4		64.7		71.2	
Δ. Αγρότες, Ελευθ. Επαγγελματίες και Ατομικές Επιχ.			€ δις	Όχι	4.6		4.5		4.9		5.6		8.6		11.0	
Καταθέσεις και Ρέψο																
Σύνολο Καταθέσεων και Ρέψο (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	€ δις	Όχι	227.3	Σεπ-23	225.9	Αυγ-23	226.1	Σεπ-22	215.8	Σεπ-21	210.4	Σεπ-20	199.9	Σεπ-19
A. Κάτοικοι Εσωτερικού (Α1+Α2+Α3)			€ δις	Όχι	199.4		198.3		194.6		182.5		163.8		153.3	
A1. Γενική Κυβέρνηση			€ δις	Όχι	7.7		9.0		9.0		8.8		10.6		14.2	
A2. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις (Α2.1+Α2.2+Α2.3)			€ δις	Όχι	47.7		46.1		46.7		41.6		32.9		24.7	
A2.1. Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	0.8		0.9		1.1		1.6		1.1		1.2	
A2.2. Λοιπά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα			€ δις	Όχι	2.6		2.7		3.6		3.4		2.4		2.1	
A2.3. Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	44.3		42.5		42.0		36.6		29.5		21.5	
A3. Νοικοκυριά και ΙΜΚΙ			€ δις	Όχι	144.0		143.2		138.8		132.1		120.2		114.4	
B. Κάτοικοι Λοιπών Χωρών Ευρωζώνης			€ δις	Όχι	4.3		4.2		4.4		3.5		2.0		1.6	
Γ. Μη Κάτοικοι Ευρωζώνης			€ δις	Όχι	11.5		11.2		11.1		8.2		6.2		6.3	
Δ. Υποχρεώσεις Σχετίζ. με Μεταβίβαζ. Περιουσι. Στοιχεία			€ δις	Όχι	12.2		12.2		16.0		21.6		38.3		38.6	
Δείκτες Εμπιστοσύνης																
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	m	(3), (7)	ΜΔ	Ναι	106.4	Οκτ-23	107.7	Σεπ-23	99.3	Οκτ-22	113.3	Οκτ-21	93.8	Οκτ-20	109.1	Οκτ-19
Βιομηχανία (στάθμιση 40%)			ΜΔ	Ναι	-4.3		-2.0		-5.1		9.5		-7.8		2.1	
Υπηρεσίες (στάθμιση 30%)			ΜΔ	Ναι	35.7		36.9		14.9		42.1		-22.3		17.5	
Καταναλωτής (στάθμιση 20%)			ΜΔ	Ναι	-44.7		-45.0		-57.9		-39.8		-38.9		-3.1	
Λιανικό Εμπόριο (στάθμιση 5%)			ΜΔ	Ναι	15.8		28.6		13.1		21.6		-11.3		25.5	
Κατασκευές (στάθμιση 5%)			ΜΔ	Ναι	3.7		-15.1		-25.3		1.7		-47.0		-50.2	

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ. Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Μιχαήλ Βασιλειάδης
Ερευνητής Οικονομολόγος
mvasileiadis@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 709

Δρ. Στυλιανός Γώγος
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 456

Δρ. Δημήτριος Ξαδάκτυλος
Οικονομικός Αναλυτής
v-dexadakylos@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 449

Μαρία Κασόλα
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 40 63 453

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetroπουλου@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 455

Δρ. Θεόδωρος Ράπανος
Ερευνητής Οικονομολόγος
trapanos@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 711

Σιμεώνη – Ελένη Σούρσου
Junior Οικονομική Αναλύτρια
soursou@eurobank.gr
+ 30 214 40 65 120

Δρ. Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatios@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiiferontos>
Ακολουθήστε μας στο **twitter**: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο **LinkedIn**: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein. Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc. reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc. that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

